Landeshauptstadt
München
**Referat für
Bildung und Sport**

Information der Bildungsberatung

Огляд баварської шкільної системи

Stand: Oktober 2024

© PIZKB Bildungsberatung
Bildungsberatung International
Goethestraße 53, 80336 München

Pädagogisches Institut
Zentrum für Kommunales
Bildungsmanagement

Зміст

1.	**Шкільна система в Баварії - Загальна інформація** Шкільні атестати в Баварії - Навчальні години - Трирівнева шкільна система - Перехід з одного типу школи в інший - Обов'язковість загальної шкільної освіти - Роль батьків у школі - Школа за місцем проживання (Schulsprengel).	с. 2
2.	**Початкова школа (1-4 класи):** Прийом до школи. Структура. Підтримка в вивченні німецької мови. Перехід з початкової школи до школи до школи подальшого навчання.	с. 4
3.	**Середня школа (5-9/10 класи):** Структура. Підтримка у вивченні німецької мови. Атестати. Подальше навчання.	с. 6
4.	**Реальна школа - Realschule (5-10 класи)** Структура. Підтримка у вивченні німецької мови. Атестати. Подальше навчання.	с. 8
5.	**Гімназія - Gymnasium (5–13 класи):** Структура. Підтримка у вивченні німецької мови. Атестати. Подальше навчання.	с. 10
6.	**Мовна підтримка та отримання сертифікатів про закінчення школи для молоді віком від 15 років**	с. 12
7.	**Професійне навчання - професійно-технічні навчальні заклади:** Структура, мовна підтримка, підтвердження атестатів, подальше навчання.	с. 14
8.	**Визнання іноземних шкільних атестатів та університетських дипломів**	с. 17

1. Система освіти в Баварії - Загальна інформація

Атестати Schulabschlüsse	Загальноосвітні атестати, які можна отримати в баварських школах: • Успішно завершене навчання середньої школи після 9-го класу (Mittelschulabschluss) • Завершене навчання в середній школі з додатковою кваліфікацією („Quali “) • Атестат про повну середню шкільну освіту (M-Zug) в реальній, економічній, професійній школі або в гімназії (Mittlerer Schulabschluss= Mittlere Reife) • Профільний атестат зрілості (Fachabitur) • Спеціалізований атестат зрілості (Fachgebundene Hochschulreife) • Загальний атестат зрілості (Abitur)
Години занять Unterrichtszeiten	Заняття зазвичай проводяться вранці. Більшість шкіл також пропонують групи повного дня (Ganztagsangebote). Є школи з обовьязковим навчанням повного дня та післяобіднім доглядом за дітьми в початкових та спеціальних школах.
Система оцінювання Перехід до школи подальшого навчання	В усіх типах шкіл діє шестибальна система оцінювання: 1 (відмінно), 2 (добре), 3 (задовільно), 4 (достатньо), 5 (незадовільно), 6 (недостатньо). Якщо незадовільна або недостатня успішність засвідчена в щорічному табелі з основних предметів, перехід до наступного класу неможливий і рік має бути повторено.
Трирівнева шкільна система Dreigliedriges Schulsystem	В Баварії шкільна система трирівнева. До 4 класу всі діти відвідують початкову школу. З 5-го класу, залежно від середнього бала з трьох основних предметів (Deutsch, Mathematik und Heimat- und Sachunterricht), переходять в наступні типи шкіл: • Середня школа (Mittelschule): 5-9/або M-10 клас • Реальна школа (Realschule): 5-10 клас • Гімназія (Gymnasium): 5-13 клас Існують також спеціальні школи для дітей з особливими потребами.
Зміна типу школи	Окремі правила шкільної освіти регулюють переведення в той чи інший тип школи. Зміна шкільного типу можлива і після 5-го класу.Існують декілька шляхів отримання атестатів різних типів шкіл, наприклад: • Атестат про повну середню освіту (Mittlere Reife) після отримання атестата про закінчення основної загальноосвітньої школи (Mittelschulabschluss) • Загальний атестат зрілості (Abitur= кваліфікація до університету) після атестату про повну середню освіту і шляхом іншої, альтернативної освіти (Zweiter Bildungsweg), наприклад після професійної освіти або професійної діяльності.
Обов'язковість шкільної освіти Schulpflicht	• Кожна дитина зобов'язана закінчити як мінімум 9 років школи з повною навчальною зайнятістю („Vollzeitschulpflicht“). • Потім передбачається обов'язкове трирічне професійне навчання (Berufsschulpflicht) • Ті, хто закінчив 10 класів і отримав атестат про закінчення повної середньої освіти (в Mittelschule, Realschule або в Gymnasium) або, наприклад, завершив рік професійної підготовки (BVJ), більше не підлягає обов'язковій професійній освіті.
Роль батьків у шкільній освіті дітей	Батьки повинні брати активну участь у шкільному житті, наприклад • інформуючи себе про шкільний розвиток своєї дитини в консультаційні години вчителів

	• беручи участь у батьківських вечорах • шляхом участі у батьківській раді.
Школи за місцем проживання Schulsprengel	Зарахування в державні (не приватні) початкові школи (Grundschulen), з 1 по 4 клас і середні школи (Mittelschulen) з 5 по 10 клас, проводиться за місцем проживання. Мюнхен розділений на так звані «шкільні райони» («Sprengel»). В обґрунтованих випадках за заявою батьків (Gastschulantrag) можливо, як виняток, відвідування школи, що не належить до місця проживання («не районної» школи). Наприклад, якщо в бажаній школі Вам пропонують місце в групі продовженого дня (Tagesheim).
Додаткові заняття з німецької мови. Deutschförderung	Діти, які нещодавно прибули до Німеччини і ще не володіють достатньо німецькою мовою, відвідують спеціальні курси та заняття в початкових і середніх школах. Крім того, існують міжнародні класи в деяких середніх школах і гімназіях (див. розділ про окремі типи шкіл з розділом „Deutschförderung/Neu in Deutschland)

Спрощений огляд шкільної системи

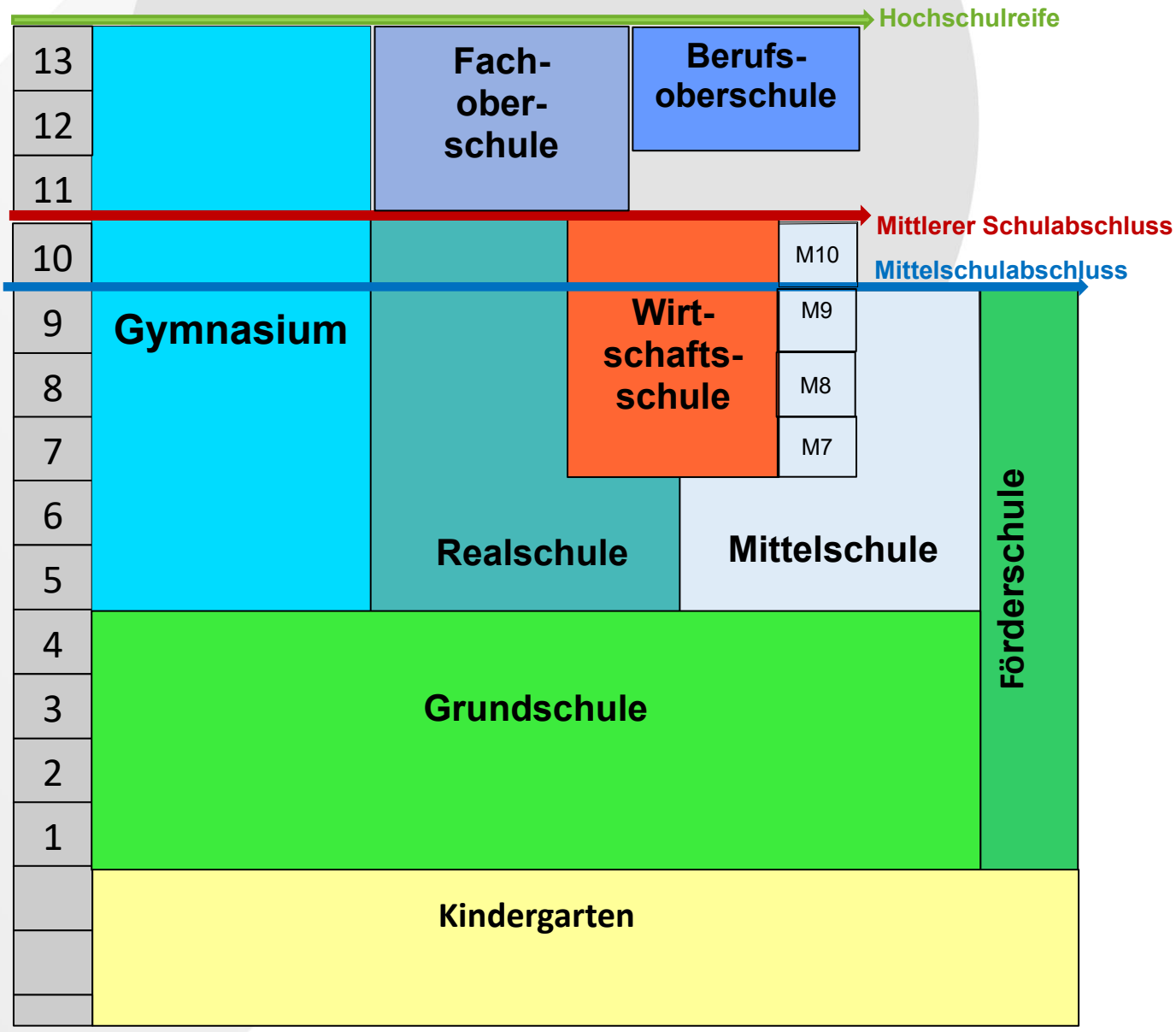

2. Початкова школа

Реєстрація– Запис –Перехід до школи подальшого навчання

Реєстрація в школі - початок навчального року	У березні для дітей шкільного віку відбувається набір до школи. Навчальний рік починається в середині вересня. Про те, що потрібно дитині для початку навчання, батьки дізнаються на першому батьківському вечорі (зазвичай в червні або липні).
Вік зарахування Обов'язкове навчання	<u>Шкільний вік:</u> • Діти, яким до 30 червня виповниться 6 років, зазвичай *зобов'язані* відвідувати школу. • Діти, яким 6 років виповнилось з 1 липня по 31 вересня *можуть* бути зараховані. Якщо батьки хочуть відкласти зарахування до наступного навчального року, вони повинні письмово повідомити школу не пізніше 10 квітня. Тим не менш, батьки повинні бути присутніми зі своєю дитиною в день реєстрації в Sprengelschule Рання реєстрація в початковій школі:: • Діти, яким виповниться 6 років у період з 1 жовтня по 31 грудня, можуть бути прийняті до школи за бажанням батьків. • Діти, яким з 01 січня виповнюється 6 років, також можуть бути прийняті школою на прохання батьків, якщо при реєстрації до школи подається відповідне „шкільно-психологічне тестування“, яке «здатність дитини відвідувати школу». „Zurückstellung“ (Відстрокування прийому до школи на один рік): • До 30 листопада запис до школи дитини, яка через фізичний або психічний розвиток ще не може успішно відвідувати заняття, може бути відкладений на один рік.
Альтернативи при прийомі до школи	**Альтернативи при прийомі до школи:** Наступні альтернативи доступні для всіх дітей під час зарахування: • Die **Regelklasse**: Звичайний (регулярний) клас- це клас початкової школи, який, як правило, відвідують всі діти, які в достатній для навчання мірі володіють німецькою мовою. Початкова школа триває 4 роки. В ньому надаються основи знань, на фундаменті яких будується подальша шкільна освіта, яка поділяється в майбутньому на різні напрямки - залежно від нахилів і здібностей дитини. • В Баварії є (німецькомовні) приватні школи **(private Schulen)**, визнані (anerkannt) або дозволені (genehmigt). Визнані приватні школи мають той же навчальний матеріал і ті ж критерії прийому, що і державні школи і можуть видавати перехідні табелі. • Є велика кількість приватних міжнародних шкіл (**internationalen Schulen)** в Мюнхені. За винятком єврейської школи, всі інші міжнародні школи не визнаються, а лише затверджуються, не викладають відповідно до баварської навчальної програми і не можуть видавати перехідні табелі. • **Корекційна школа** (Förderschule): школа для дітей, які через фізичні або психічні особливості потребують спеціального розвивального навчання (але не для дітей, які через недостатнє володіння німецькою мовою не можуть відвідувати звичайні класи!). • **Класи діагностики та сприяння розвитку** (Diagnose- und Förderklasse): класи для дітей, які на момент вступу до школи відстають у своєму розвитку або в певних галузях не справляються з вимогами початкової школи. На 1-й та 2-й класи відводяться 3 роки навчання.

	Для учнів з **не**німецькою рідною мовою додаткові програми мовної підтримки доступні в дитячому садку, початковій школі та інших типах шкіл

Сприяння вивченню німецької мови Deutschförderung	Діти, які недостатньо володіють німецькою мовою, наприклад тому, що вони нещодавно прибули до Німеччини, мають можливість додаткових занять в спеціальних класах початкової школи (а також у середній школі). • У німецьких класах (**Deutschklassen)** оволодіння німецькою мовою знаходиться на першому плані.10 годин на тиждень викладається «німецька як друга мова» (DaZ). Інші предмети викладаються меншою мірою, ніж у звичайномукласі. Уроки англійської мови не проводяться. **Реєстрація на німецький клас здійснюється тільки через Sprengelschule.** Оскільки не всі початкові та середні школи пропонують німецькі класи, в такому випадку необхідна зміна школи. Метою німецького класу є швидке вивчення німецької мови для того, щоб бути прийнятим у звичайному класі. • При диференціації **DeutschPLUS-Differenzierung** учні початкової школи навчаються до 12 годин на тиждень окремо з предметів Deutsch, Mathematik und Heimat- und Sachunterricht , а решту навчального часу проводять зі своїми німецькомовними однокласниками у звичайному (регулярному класі). • Для дітей, які мають проблеми в вивченні німецької мови, на додаток до регулярних уроків можуть бути створені **курси DeutschPLUS**, які проходять до чотирьох годин на тиждень додатково до обов'язкових уроків (як правило, вдень).
Перехідний табель 4-го класу початкової школи 5-го класу подальшої школи	У 4-му класі державних або затверджених державою приватних початкових шкіл учні отримують перехідний табель „Übertrittszeugnis“. у травні. Перехідний табель визначає, в який тип школи може перейти учень з 5 класу: Середній бал з німецької мови, математики та краєзнавства (Deutsch, Mathematik und Heimat- und Sachunterricht) 2,33 і краще: Перехід до гімназії **Gymnasium** 2,66 і краще: Перехід до реальної школи **Realschule** 3,00 і гірше: Перехід в основну (загальноосвітню) школу **Mittelschule** В іншому випадку діти повинні успішно пройти триденний «пробний урок» (Probeunterricht) з німецької мови та математики в реальній школі або в гімназії. Існує «Бонус» (**Notenbonus**) для дітей **з ненімецькою рідною мовою**, які не відвідували німецьку початкову школу з самого початку, тобто з першого класу (§ 6, Absatz 6, Grundschulordnung); Вони також можуть перейти в реальну школу або гімназію з середнім балом 3,33, за умови, що низький бал обумовлений недостатнім рівнем знань німецької мови, які в майбутньому можуть бути поліпшені.

3. Середня школа (Mittelschule)

Структура	Середня школа починається в 5 класі і триває 5 або 6 років до 9 або 10 класу.
Перехід з середньої школи 5 класу в Realschule/ Gymnasium	Переведення після 5-го класу середньої школи в 5-й клас Realschule або Gymnasiums можливо, якщо з німецької мови та математики в річному атестаті середній бал • від 2,5 або краще для Realschule • 2.0 або краще для Gymnasium. Перехід в 6 по 9 класи Realschule можливий з середнім балом 2,0 з німецької, математики та англійської мов.
M-Zug (M-класи 7-10: M7, M8, M9, M10) атестат про повну середню освіту	Атестат про повну середню освіту (Mittlere Schulabschluss) в Mittelschule можливо отримати в M-класах (M7-M10). Переведення в клас M7 можливе з середнім балом 2,66 з німецької мови, математики та англійської мови в 6-му класі в річному атестаті або зданому вступному іспиті. Пізніший перехід вимагає середній бал 2,33 з трьох предметів або пройдений вступний іспит. M10 також може бути пройдений за два роки в так званих підготовчих класах V1 і V2 («9 + 2 модель»).
Міжнародні M-класи в Mittelschulen (9 Mi/10 Mi)	Дві середні школи в Мюнхені пропонують міжнародні M класи (9 Mi/10 Mi) для особливо обдарованих учнів з 8 і 9 Deutschklassen (з середнім балом не менше 2,5 з «німецької мови як другої мови» і математики) **internationale M-Klassen (9 Mi/ 10 Mi)**: • Mittelschule an der Wiesentfelser Straße 53 Тел.: 089 89 73 69 110 www.ms-neuaubing.musin.de/wp-content/uploads/2015/05/9Mi.pdf • Mittelschule an der Cincinatistraße 63 Тел.: 089 23 34 10 60 www.mscincin.edupage.org Ця школа також пропонує курси німецької мови в рамках підготовки до цього міжнародного M-Zug (D8V)
Сприяння вивченню німецької мови Deutschförderung	Діти, які прибули до Німеччини і не володіють німецькою мовою, відвідують німецький клас (**Deutschklasse**), який готує якомога швидше до переведення в звичайний клас школи зи місцем проживання (Sprengelschule). Тільки Mittelschulen зобов'язані приймати дітей і молодь без знання німецької мови (на відміну від Realschulen та Gymnasien). Кожен, хто відвідує звичайний клас (Regelklasse), але все ще має дефіцити в німецької мові, також може бути підтриманий в **диференціації DeutschPlus** та **курсах DeutschPlus**. Детальніше дивіться в розділі про початкові школи. Починаючи з 2024/2025 навчального року 5-ті і 6-ті Deutschklassen будуть створені в Mittelschulen, Realschulen, Wirtschaftsschulen und Gymnasien.
Атестати в Mittelschule	В Mittelschule через 5-6 можна здобути наступні шкільні атестати: Після 9 класу : • успішне закінчення середньої школи („**erfolgreicher Mittelschulabschluss**“) • атестат про завершене навчання в середній школі з додатковою кваліфікацією („**Quali**“-**qualifizierender Mittelschulabschluss**) nach einer Prüfung (для учнів з не німецькою рідною мовою німецька може бути замінена німецькою як другою мовою, а англійська - рідною мовою). Після 10 класу: • **Атестат зрілості (Mittlerer Schulabschluss=„Mittlere Reife“)** про повну середню освіту після 10-го M-Класу („M 10“)

Подальше навчання	**Mittlerer Schulabschluss nach Mittelschule und Berufsausbildung** • **Mittlerer Schulabschluss an Berufsschulen**: Berufsschulzeugnis mit einem Notendurchschnitt von 3,0 oder besser + Englischkenntnisse mit Note 4 oder besser auf dem Niveau von 5 Jahren Unterricht (im Einzelfall kann auch Englisch durch eine andere Sprache ersetzt werden) • **Qualifizierter beruflicher Bildungsabschluss** (**„Quabi“):** Quali + abgeschlossene, mindestens zweijährige Berufsausbildung (Kammerprüfung mit mind. 3,0 bestanden) + Englischkenntnisse mit Note 4 oder besser auf dem Niveau von 5 Jahren Unterricht (im Einzelfall kann auch Englisch durch eine andere Sprache ersetzt werden) Weitere Möglichkeiten nach dem Mittleren Schulabschluss (bis zur Hochschulreife) siehe Seite 9(Realschule und Mittlerer Schulabschluss).

Шляхи від середньої школи (Mittelschule9 до атестату про повну середню освіту (mittlerer Schulabschluss)

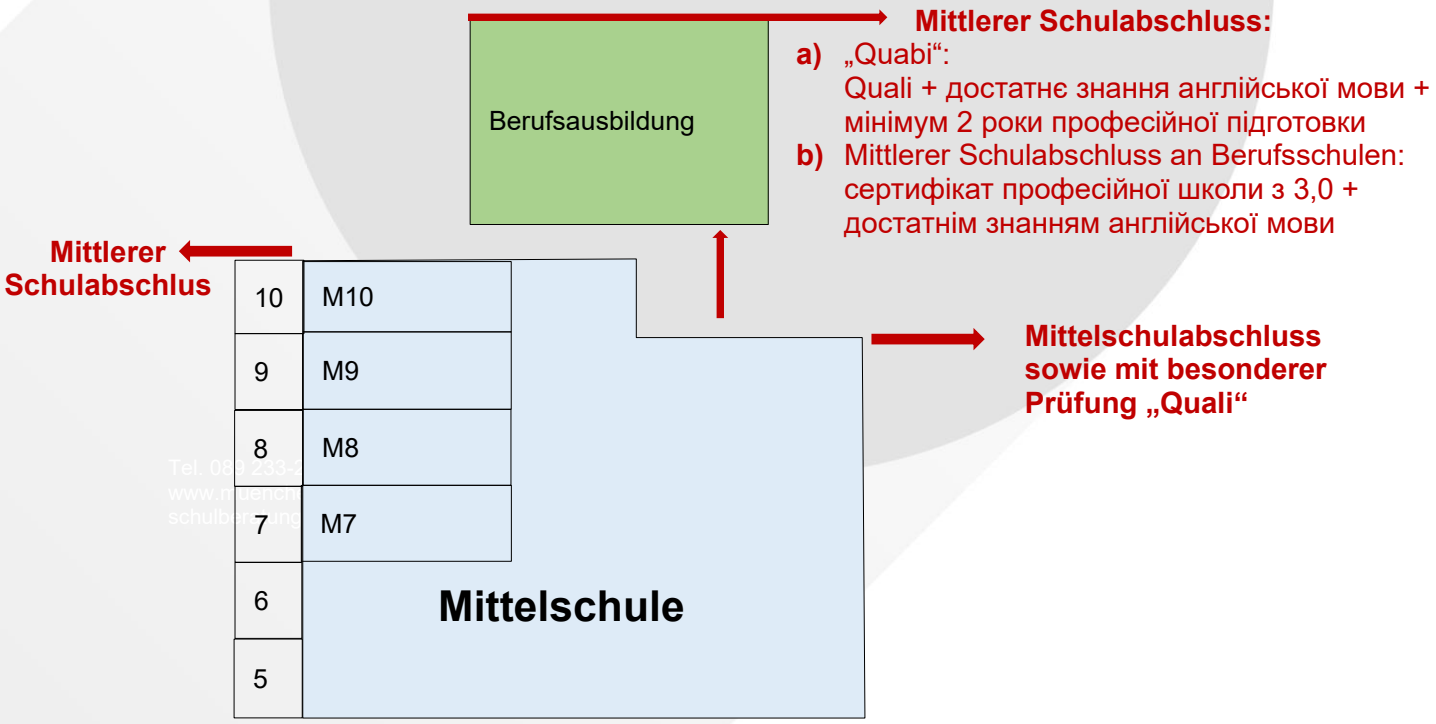

4. Realschule (und Wirtschaftsschule)

Структура (5 - 10 класи)	Realschule веде за 6 років (з 5 по 10 класи) до повної середньої освіти. Англійська мова викладається як іноземна. **Предмет англійська мова може бути замінений рідною мовою в середній школі з 8-го класу.** Рідну мову в школі не викладають, а лише тестують двічі на рік. Починаючи з 7-го класу ви вирішуєте між трьома факультативними предметними групами: • Навчальние направлення (Ausbildungsrichtung) I: Математико-наукове (Mathematisch-naturwissenschaftlich) • Навчальние направлення (Ausbildungsrichtung) II: Комерційно-економічне (Kaufmännisch-Wirtschaftlich) • Навчальние направлення (Ausbildungsrichtung) III a: мовне (з вивченням французької мови) III b: Художній/соціальний (Künstlerisch/Sozial)
Сприяння вивченню німецької мови Deutschförderung	Школярі, які не відвідували у Німеччині початкову школу, можуть бути прийнятий в якості запрошеного (Gastschüler) учня в Realschule. Після зазвичай 6-12 місяців школа приймає рішення про регулярне зарахування. Про винятки щодо вікового обмеження (вступ до 6-го класу, як правило, не старше 12 років) вирішують деректори шкіл. Деякі Realschulen пропонують додаткові можливості щодо вивчення мови: • **Internationale Klassen** (міжнародні класи) приймають успішних учнів з Deutschklassen Mittelschule або з інших програм мовної підтримки, які мають мовні навички на рівні, принаймні, B1. Вступні випробування з німецької мови, математики та англійської мови проводяться цими школами спільно. Наступні Realschulen пропонують міжнародні класи: ○ Carl-von-Linde-Realschule (städtisch) Ridlerstraße 26, 80339 München, Tel. 089 5 40 74 08 cvl.musin.de/internationale-klassen ○ Wilhelm-Busch-Realschule (städtisch) Krehlebogen 16, 81737 München, Tel. 089 62 71 33-0 www.wbr.musin.de/pro5test/content/schulprofil/w7e85020e2b0c001422478e8b722e6b0 ○ Ludwig-Thoma-Realschule (staatlich) Fehwiesenstraße 118, 81673 München, Tel. 089 43 63 05-0 ltr.musin.de/schule/internationale-klassen • **SPRINT-Klassen (Sprachintensivklassen)** можуть відвідувати успішні учні з Deutschklassen, якщо Mittelschulen дають рекомендацію в Schulamt. **Пряма реєстрація неможлива.** Заняття SPRINT пропонуються в Мюнхені в двох середніх школах: ○ Joseph-von-Fraunhofer-Realschule (staatlich) Engadiner Straße 1, 81475 München, Tel.: 089 23 34 31 60 (SPRINT-Klasse, 6. und 7. Jahrgangsstufe) www.fraunhofer.schule ○ Marieluise-Fleißer-Realschule (staatlich) Schwanthalerstraße 87, 80336 München Tel. 089 60 66 57 16 35 (SPRINT-Klasse,5. und 6. Jahrgangsstufe) www.mfrs-schule.de/images/Marieluise-Fleisser/Schulflyer/MFRS_Flyer_23_24.pdf

Незалежні від типу школи Deutschklassen	Починаючи з 2024/2025 навчального року, будуть створені в **5 і 6 незалежні від типу школи Deutschklassen** в Mittelschulen, Realschulen, Wirtschaftsschulen та Gymnasien.
Wirtschaftsschule (Класи 6–10, 8–10, 10-11)	Die Wirtschaftsschule крім загальної освіти, забезпечує поглиблену базову професійну освіту в професійній сфері бізнесу та адміністрування. Wirtschaftsschule є професійно-технічним училищем і надає атестат про закінчення повної середньої освіти (mittlerep Schulabschluss)після здачі підсумкового іспиту. Wirtschaftsschule пропонується в трьох формах: • чотирирічна Wirtschaftsschule з передкласом (6 - 10 класи) • трирічна Wirtschaftsschule (8 - 10 класи) • дворічна Wirtschaftsschule (10 - 11 класи)
Атестати після повної середньої освіти (Mittlerer Reife) → Університетська вступна кваліфікація (Hochschulreife)	• З середнім балом щонайменше 3,5 з німецької, математики та англійської мови в атестаті про закінчення середньої школи (Mittlerep Schulabschluss) можливий перехід до технічної середньої школи (FOS). Атестати FOS дають право навчатися (fachgebundenen-по спеціалізації) в інститутах (Hochschulen). • Професійне навчання також може забезпечити кваліфікацію для вступу до інститутів.

Від Realschule до вступу та навчання в університеті (Hochschulreife und Studium)

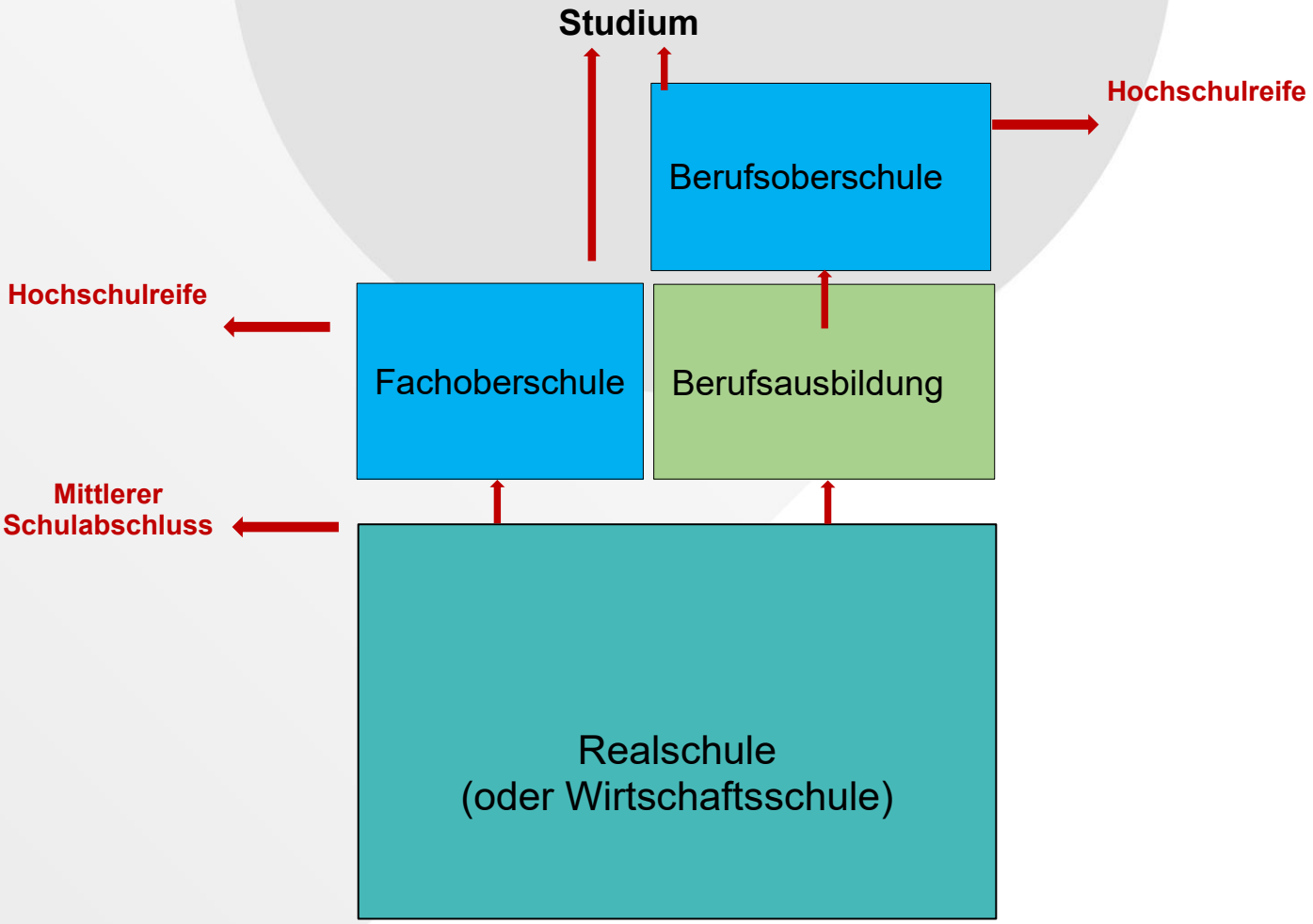

5. Гімназія (Gymnasium)

Структура	Гімназія за дев'ять років (з 5 до 13 класів) забезпечує підготовку до загальної вступної кваліфікації для університету (Абітур). Це дає право на навчання в інституті або в університеті без предметних обмежень. В гімназії викладаються дві іноземні мови, в лінгвістичній гімназії (SG) і гуманістичній гімназії (HG) три. Перша іноземна мова - зазвичай англійська - починається в 5 класі, друга - в 6 класі і, можливо, третя - у 8 класі. Доступні наступні напрямки навчання (відмінності з 8-го класу: у лінгвістичній гімназії (SG) та в гуманістичній гімназії (HG) 4 години на тиждень третя іноземна мова, в інших напрямках замість третьої іноземної мови більше годин у відповідних предметах напрямку навчання): • Naturwissenschaftlich-technologisches Gymnasium (NTG): забезпечує поглиблені знання з природничих наук фізики та хімії, а також інформатики. • Sprachliches Gymnasium (SG): направлена на культурну освіту і дозволяє вивчати щонайменше три іноземні мови. • Humanistisches Gymnasium (HG): включає в себе поглиблене вивчення європейської культури та її коріння в класичній античності, а також третю іноземну мову давньогрецької. Латинська мова зазвичай є першою іноземною мовою • Sozialwissenschaftliches Gymnasium (SWG): з акцентом на соціальні науки та предмети соціальної практичної базової освіти та політики та суспільства • Wirtschaftswissenschaftliches Gymnasium (WWG): з акцентом на економіку та право та бізнес-інформатику • Musisches Gymnasium (MuG): Тут на перший план виходять предмети музика, мистецтво і німецька мова. Предмет музики, який також включає обов'язкове інструментальне навчання, є основним предметом.
Регулювання вивчення іноземних мов Fremdsprachen-sonderregelung	Учні з 7-го до 11-го класів при вступі до баварської гімназії можуть за певних умов замінити вивчення однієї іноземної мови рідною мовою. Рідну мову в школі не викладають, а лише тестують двічі на рік. У гімназії також є можливість розпочати так зване пізнє вивчення іноземної мови з 10-го класу (наприклад, французької, іспанської, італійської, російської або китайської), яка потім повинна бути здана до кінця гімназії. Тоді до 10-го класу інших уроків з другої іноземної мови не буде.
Атестати	У гімназії можуть бути досягнуті такі шкільні кваліфікації: • Mittelschulabschluss після успішного закінчення 9 класу • der mittlere Schulabschluss після успішного закінчення 10 класу • das Abitur (Allgemeine Hochschulreife), який дає право відвідувати всі коледжі та університети після успішного закінчення 13 класу

Сприяння вивченню німецької мови
 	
Deutschförderung
	Діти, які в Німеччини не відвідували початкову школу, можуть бути прийняті в гімназії по гостьовій моделі (вільний слухач) . Після зазвичай 6-12 місяців школа приймає рішення про реєстрацію на регулярній основі. Про винятки щодо вікового обмеження (вступ до 6-го класу, як правило, не старше 12 років) вирішують шкільне керівництво. Деякі гімназії пропонують спеціальні класи для вивчення мови:
	• **Internationale Klassen“** (i-Klassen) приймають сильних учнів, які вже мають знання німецької мови на B1 або кращому рівні. Після проходження тесту з німецької мови та гарного знання англійської мови (особливо при вступі до вищих класів) надається гостьовий статус.
	  ○ Lion-Feuchtwanger-Gymnasium (städtisch) Freiligrathstraße 71, 80807 München, Tel. 089 35 03 01-0. lionfeuchtwangergymnasium@muenchen.de, www.lfg.musin.de
	  ○ Werner-von-Siemens-Gymnasium (städtisch) Quiddestraße 4, 81735 München, Tel. 089 23 33 50 00 wernervonsiemensgymnasium@muenchen.de
	• **Sprachvorbereitungsklassen** – Приймає учнів, освітній рівень яких відповідає рівню гімназії, без або з недостатніми знаннями німецької мови в якості запрошених учнів на 1 рік. Вступні іспити зазвичай проводяться з математики та англійської мови двічі на рік:
	  ○ Adolf-Weber-Gymnasium (städtisch) Kapschstraße 4, 80636 München, Tel. 089 18 97 59 11 www.awg.musin.de/schulinfos/sprachvorbereitungsklassen-svk.html
	• **InGym** – Приймає на 6 місяців учнів, освітній рівень яких відповідає рівню гімназії але без знань німецької мови. Вступні іспити зазвичай проводяться в лютому та вересні з математики та англійської мови:
	  ○ Wilhelm-Hausenstein-Gymnasium (staatlich) Elektrastraße 61;81925 München, Tel. 089 92 29 96-90 www.whg.schule/schulportrait/ingym-programm-fuer-seiteneinsteiger-am-whg
	  ○ Gymnasium München Moosach (staatlich) Gerastraße 6; 80993 München, Tel. 089 23 38 31 00 gym-muc-moosach.musin.de/schule/ingym-deutsch
	  ○ Gymnasium München Fürstenried (staatlich), Engadiner Straße 1; 81475 München; Tel: 089 23 34 31 20 www.gymnasium-fuerstenried.de/ingym
	Починаючи з 2024/2025 навчального року, будуть створені в **5 і 6 незалежні від типу школи Deutschklassen** в Mittelschulen, Realschulen, Wirtschaftsschulen та Gymnasien.

Münchenkolleg (гінмазія для дорослих)	Для дорослих є можливість наздогнати Abitur в муніципальному коледжі Мюнхена (свого роду гімназії для дорослих). За три шкільні роки можливо отримати Abitur. Через рік - Mittlere Reife. Є попередній попередній курс підготовки. Städtisches Münchenkolleg, Schlierseestraße 47, 81539 München Tel. 089 23343700 muenchenkolleg@muenchen.de, mk.musin.de
Вечірня гімназія для дорослих Abendgymnasium	У вечірній гімназії (працюючі) дорослі можуть отримати Abitur у вечірній школі. Структура цієї школи значною мірою відповідає Münchenkolleg (також спільна адреса): Städtisches Abendgymnasium Tel. 089 23 34 37 35, sekretariat@ag.musin.de, www.ag.musin.de

6. Сприяння вивченню німецької мови та отримання атестатів про закінчення школи для молоді віком від 15 років

Загальне	Кожен, кому в липні виповнилося 15 років, більше не може бути прийнятий до середньої школи (Mittelschule). Для таких молодих людей, які більше не підлягають очному навчанню, є можливість у Мюнхені в шкільних установах або професійних навчальних закладах вивчитинімецьку мову та отримати атестати 9-го та 10-го класів. Також можливо отримати державне фінансування суто для (молодіжних) інтеграційних курсів. Для курсів, які готують до іспитів для отримання шкільних атестатів необхідний рівень мови варіюється (A2-B2). Хімецька мова може оцінюватись за навчальною програмою «Німецька мова як друга мова» (DaZ).
Атестат за 9 клас	• **Berufsintegrationsklassen (BIK)** Berufsschule zur Berufsintegration Balanstraße 208, 81549 München, Tel. 089 1525 79 48618 www.berufsintegration.musin.de • **Lebensweltorientierte Stabilisierung ABC (LewoS)** низькопорогова пропозиція для молодих людей, які не мають освіти SchlaU-Trägerkreis Junge Flüchtlinge e V. • Schertlinstraße 4, 81379 München, Tel.: 089 41 11 931-11 www.schlau-schule.de/lewos • **FLüBS** (Flüchtlinge in Beruf und Schule) Münchner Volkshochschule (MVHS), Gasteig HP8 Hans-Preißinger-Straße 8, 81379 München, Tel. 089 48006-6575 www.mvhs.de/programm/fluebs-fluechtlinge-in-beruf-und-schule • **Starten statt Warten** Münchner Volkshochschule (MVHS), Gasteig HP8 Hans-Preißinger-Straße 8, 81379 München, Tel. 089 48006 65-41/-44**,** www.mvhs.de/programm/starten-statt-warten • **Lehrgänge für den Qualifizierenden Mittelschulabschluss** (Tages- und Abendlehrgang) Münchner Volkshochschule (MVHS) за умови оплати (можливе зменшення) Einsteinstraße 28, 81675 München, Telefon 089 48006-6771 www.mvhs.de/programm/jahreslehrgang-schulabschluesse • **FIBS** дає можливість жінкам (мігрантам) здобути **Mittelschulabschluss** передумова: добре B1 знання та оволодіння базовою арифметикою IG – InitiativGruppe Interkulturelle Begegnung und Bildung e.V. Schertlinstraße 4, EG, 81379 München, Telefon 089 748 0889-60 angebote-frauen.initiativgruppe.de/angebote-fuer-frauen/fibs-berufliche-beratung-und-qualifizierung/mittelschulabschluss-nachholen-(fr%C3%BCher-hauptschulabschluss).html • **Campus di Monaco** за умови оплати (можливе зменшення) - Erfolgreicher Mittelschulabschluss (nach der 9. Klasse) - Qualifizierender Mittelschulabschluss (nach der 9. Klasse) Internationale Montessorischule München Albert-Schweitzer-Straße 68 – 68a, 81735 München, Tel.: 089 413 274 180 campus-di-monaco.de/schulabschluss-und-anschluss

Атестат за 10 клас:
 	
a) атестат про повну середню освіту (Mittlerer Schulabschluss =Mittlere Reife) в Mittelschule
b) атестат про повну середню освіту (Realschul-abschluss=Mittlere Reife в Realschule)
	• Franz-Auweck-Abendschule
	Тут можна за 3 роки отрим атиатестат про закінчення Realschule („Mittlere Reife“). Для запису потрібен мовний рівень B1. У міжнародних класах (Internationalen Klassen) є до 3 годин на тиждень додткового навчання німецькій мовоі.
	Kapschstraße 4, 80636 München, Tel.: 089 189 759 50, fas.musin.de
	• Münchener Volkshochschule (MVHS)
	за умови оплати (можливе зменшення)
	Einsteinstraße 28, 81675 München, Telefon 089 48006-6771
	www.mvhs.de/programm/jahreslehrgang-schulabschluesse
	  ○ Mittlere Reife an der Mittelschule (M-Zug) (Денний і вечірній курс)
	  ○ Mittlere Reife an der Realschule (Денний курс)
	• SchlaU-Trägerkreis Junge Flüchtlinge e V.
	Schertlinstraße 4, 81379 München, Tel.: 089 41 11 931-11
	  ○ M-10: ітенсивні заняття з німецької мови (10-12 годин/тиждень). Вимоги до вступу: Навіть якщо у вас є кваліфікаційний сертифікат про закінчення школи (Quali), ви повинні пройти вступний тест з предметів німецька + математика + англійська + IT.
	  www.schlau-schule.de/m10
	  ○ Ukraine-Projekt
	  Шкільне навчання за українською програмою 10-го та 11-го класів - очні та онлайн уроки; інтенсивні уроки німецької мови
	  www.schlau-schule.de/schlaua/
	• Campus di Monaco пропонує можливість отримати атестат про повну середню освіту (Mittlere Reife) як за один рік, так і за два роки. Учні з „Quali“ також повинні взяти участь у тестуванні з математики, німецької та англійської мов.
	Internationale Montessorischule München
	Albert-Schweitzer-Straße 68–68a, 81735 München, 089 413 274 180
	campus-di-monaco.de/schulabschluss-und-anschluss
	• Vorklasse International/Integration
	Учні, які можуть довести принаймні 10-річне відвідування школи в рідній країні, але ступінь якої не визнається в Німеччині як "Mittlere Reife", мають можливість за певних умов відвідувати підготовчий клас (Vorklasse International) професійно-технічної середньої школи (Berufsoberschule). Наприкінці навчального року вони можуть взяти участь у зовнішніх іспитах для отримання атестата про повну середню освіту (mittleren Schulabschluss).
	  ○ Anita Augspurg Berufsoberschule, Briennerstraße 37, 80333 München Tel.: 089 233 3266
	  bosgs.musin.de/schule/vorklasse-international
	  ○ FOSBOS München
	  Orleansstraße 44, 81667 München, Tel. 089 23 34 82 71
	  www.fosbosmuenchen.de/ausbildung/vorklasse-integration
	
	Mittelschulabschluss плюс професійне навчання (Berufsausbildung) або відвідування професійно-технічної школи також дають можливість за певних умов отримати атестат про повну середню освіту (Mittlere Reife)

7. Професійне навчання - Професійні школи

Möglichkeiten der Berufsausbildung	Існують різні шляхи опанування професією: • **Професійно-навчальні школи та дуальне професійне навчання (Berufliche Schulen und duale Berufsausbildung)**: Навчання проходить по черзі на підприємстві (Betrieb) і в професійній школі (Berufsschule). Заява про прийом на навчання подається на підприємство, яке вирішує, який рівень шкільної освіти необхідний для даного професійного навчання. Стажери отримують допомогу на навчання („Ausbildungsvergütung“). Тривалість навчання: 2-5 років. Приклади: кондитер; офісний менеджер, IT-спеціаліст. • **Професійно-навчальні школи (Berufsfachschulen)** Навчання проходить переважно в школі. Заявка на навчання подається в школу. Можна звернутися за фінансовою допомогою. Тривалість навчання: 1-3 роки. Приклади: вихователь; кореспондент іноземної мови, фізіотерапевт • **Вищі навчальні заклади (університет, інститут/університет прикладних наук, школа мистецтв) (Hochschulen (Universität, Hochschule für angewandte Wissenschaft/Fachhochschule, Kunsthochschule)** Обов'язковою умовою є наявність кваліфікації до вступу до університету (Abitur/Fachabitur)
Рік професійної підготовки Berufsvor-bereitungsjahr (BVJ)	Якщо ви не вивчаете професію на Ausbildung, ви можете відвідувати рік професійної підготовки (BVJ) (цим ви виконуєте обов'язок професійного навчання). BVJ готує до професійного навчання або до праці. З BVJ можна придбати Mittelschulabschluss. Для BVJ необхідні відповідні знання німецької мови. Якщо ви не володієте мовою на достатньомі рівні, ви можете відвідувати Berufsschule zur Berufsintegration, де також вивчається німецька мова (Balanstraße 208, Tel. 089 233 47000, 81549 München, bs-berufsintegration@muenchen.de, www.berufsintegration.musin.de)
Сприяння вивченню німецької мови **Deutsch-förderung**	Деякі професійні школи пропонують для мігрантів від 16 до 21 року з недостатнім володінням німецькою мовою (у виняткових випадках до 25 років) класи професійної інтеграції (Berufsintegrationsklassen - BIK) та класи інтенсивного вивчення мови (Sprachintensivierungsklassen - SIK) Ціль цих дворічних заходів професійної підготовки є: • Оволодіння німецькою мовою та іншими необхідними знаннями • отримання атестатів (Schulabschlüsse): Mittelschulabschluss або Quali • Пошук місця на Ausbildung, в подальшій школі або місця роботи Старші учні з високими оцінками з країни прибуття також можуть спробувати здобути атестати в альтернативних шкільних установах, включаючи сертифікат про повну середню освіту (mittlerer Schulabschluss) Правила вивчення іноземних мов у професійно-технічних навчальних закладах: Якщо в попередній школі вивчення англійської мови відбувалося не довше 2 років, існує можливість замінити англійську мову рідною мовою (тестування пісніше буде проходити без викладання мови).
Професійне навчання/→	Завдяки професійному навчанню з відвідуванням професійно-навчальної школи можливо навіть після закінчення Mittelschul здобути

Mittlere Reife	повну середню освіту, Mittlere Reife (Mittlerer Schulabschluss an Berufsschulen bzw. Qualifizierter beruflicher Bildungsabschluss – „Quabi“)
Berufsschule Plus → Fachabitur	В професійній школі Plus (BS +) паралельно до професійної підготоки (Berufsausbildung)нза наявності mittleren Reife можливо здобути університетську кваліфікацію (Fachhochschulreife).

Фахова вища школа та професійна вища школа (FOS+ BOS) → Hochschulreife Abitur/Fachabitur	Професійна вища школа включає в себе технічну вищу школу (FOS) і професійну вищу школу (BOS). Для BOS/FOS необхіде „Mittlere Reife“ (з середнім балом 3,5 з німецької, математики та англійської), а для BOS також професійна освіта. Там отримують наступні атестати Fachabitur або Fachhochschulreife (кваліфікований для навчання в університеті прикладних наук) після 2 років FOS або 1 року BOS Предметно-специфічна вступна кваліфікація до університету (також має право вивчати певні предмети в університетах) після 3 років FOS або 2 років BOS Загальна кваліфікація вступу до університету/Abitur (право на навчання у всіх інститутах та університетах) з 2-ма іноземними мовами FOS і BOS доступні в наступних галузях підготовки: сільське господарство, біо- та екологічні технології; дизайн; соціальні послуги; технології; економіка та адміністрування; міжнародна економіка: (Agrarwirtschaft, Bio- und Umwelttechnologie; Gestaltung; Gesundheit; Sozialwesen; Technik; Wirtschaft und Verwaltung; Internationale Wirtschaft).
Інтернаціональний підготовчий клас Vorklasse International/ Integration von FOS/BOS	Учні, які можуть довести принаймні 10-річне відвідування школи в ріднії країні, але ступінь якої не визнається в Німеччині як "Mittlere Reife", мають можливість за певних умов відвідувати підготовчий клас (Vorklasse International) професійно-технічної середньої школи (Berufsoberschule). Наприкінці навчального року вони можуть взяти участь у зовнішніх іспитах для отримання атестата про повну середню освіту (mittleren Schulabschluss). • **Anita Augspurg Berufsoberschule**, Briennerstraße 37, 80333 München, Tel.: 089 2 33 32 66 bosgs.musin.de/schule/vorklasse-international 1. **FOSBOS München** Orleansstraße 44, 81667 München, Tel. 089 23 34 82 71 • www.fosbosmuenchen.de/ausbildung/vorklasse-integration
Підвищення освітньої кваліфікації (Weiterbildung) після здобуття професії (Berufsausbildung) /Studieren ohne Abitur	• Після професійного навчання є можливості для подальшого навчання: • **Fachschule und Meisterschule** Обов'язковою умовою зазвичай є завершення професійного навчання (Berufsausbildung) та/або кілька років професійного досвіду. Ці школи пропонують поглиблене підвищення кваліфікації для можливості виконання завдань середнього менеджменту. Вони тривають 1-4 роки і іноді пропонуються неповний робочий день або суміщаються з роботою. • **Fachakademie** Обов'язковою умовою зазвичай є атестат про повну середню освіту (mittlerer Schulabschluss) та закінчене професійне навчання (Berufsausbildung) або кілька років професійного досвіду. Академія прикладних наук готується до передової кар'єри через поглиблену професійну та загальну освіту. Навчання триває щонайменше 2 роки для уроків очної форми навчання, та відповідно довше для уроків заочної форми навчання. Державна підсумкова експертиза присвоює визначене державою професійне звання. Відвідування цих шкіл дозволяє отримати доступ до університету. З успішно завершеним професійним навчанням (Berufsausbildung), не менше двох років професійної підготовки відповідно до положень «Закону про професійну підготовку» та наступною, не менше трьох років

	професійної практики, за певних умов (консультація, вступний іспит, пробне навчання) можливе навчання в вищих учбових закладах в тій же предметній області або в суміжних областях. Інститути самостійно приймають рішення про вступ.

8. Визнання іноземних шкільних атестатів та професійної кваліфікації

Доступ до університету Hochschulzugang	Якщо атестат про закінчення іноземної школи прирівнюється до вступної кваліфікації німецького університету, можливо напряму подаватись до університету. Якщо атестат про закінчення школи з-за кордону дає право на навчання в цій країні, але не в Німеччині, необхідно відвідувати Studienkolleg, щоб отримати доступ до вищої освіти в Німеччині.. Das **Studienkolleg** (www.studienkollegs.de) готує протягом двосеместрового курсу до підсумкового іспиту (Feststellungsprüfung). Пройдений іспит еквівалентний предметно-специфічній вступній кваліфікації (fachgebundene Hochschulreife) до університету.
Іноземні шкільні атестати та університетські дипломи	Іноземні шкільні атестати та університетські дипломи у всіх федеральних землях, а також у Баварії оцінюють «uni-assist e. V». та бюро визнання сертифікатів („Zeugnisanerkennungsstelle Freistaat Bayern) www.uni-assist.de www.las.bayern.de/zeugnisanerkennung Як правило, всі установи, які оцінюють шкільні та університетські ступені, використовують базу даних анабін (anabin-Datenbank), як основу для оцінювання (anabin.kmk.org/anabin.html).
Іноземне професійне навчання	Існують регульовані та нерегульовані професії (див. www.anerkennung-in-deutschland.de bzw. www.anerkennung-in-deutschland.de/html/de/leichte-sprache.php): • **Nicht reglementierte Berufe (нерегульовані професії)** В цьому випадку можливо просто подати заявку резюме) на бажану посаду з перекладом іноземного сертифіката. Якщо ви навчалися в університеті, ви можете додатково оцінити еквівалентність ступеня вашої освіти відносно німецької на платній основі. Zeugnisbewertung der Zentralstelle für das ausländische Bildungswesen, Graurheindorfer Straße 157, 5311 Bonn (www.kmk.org/zeugnisbewertung, zabservice@kmk.org, Tel. 0228 501-664) Під anabin.kmk.org/anabin.html ви також можете самостійно перевірити, як оцінюється ваша власна професійна кваліфікація. **Reglementierte Berufe (регульовані професії)** Для роботи в регульованих професіях необхідне державне визнання кваліфікації (наприклад, лікар, педагог, соціальний педагог...). На www.anerkennung-in-deutschland.de/html/de/index.php ви можете знайти відповідальну організацію, або зателефонувати 0 30 18 15-11 11.